

Μέτρα και ημίμετρα στη διαχείριση ασφάλειας αθλητικών εκδηλώσεων

Επιβάλλεται η δημιουργία και η εφαρμογή εθνικού σχεδιασμού

του Γιώργου Γιαπανά*

Η ασφάλεια των ανθρώπων που βρίσκονται σε ένα γήπεδο για να παρακολουθήσουν ένα αθλητικό γεγονός βασίζεται στη συνεχή αξιολόγηση των κινδύνων που δημιουργούνται κατά την εκδήλωση, καθορίζοντας παράλληλα το τι μπορεί να γίνει για τον περιορισμό των κινδύνων αυτών, σε αποδεκτό επίπεδο, με στόχο την τήρηση της τάξης εντός και εκτός της αθλητικής εγκατάστασης.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, επιβάλλεται η ύπαρξη κατάλληλων και φιλόξενων αθλητικών εγκαταστάσεων με σύγχρονο εξοπλισμό και τεχνολογία, εκπαιδευμένο προσωπικό και μια ισχυρή νομοθεσία που να υποστηρίζει τους φορείς που καλούνται να φέρουν εις πέρας την αποστολή αυτή.

Ο «Περί της Πρόληψης και Καταστολής της βίας στους αθλητικούς χώρους νόμος του 2008», ο οποίος βασίστηκε στις συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο νόμο για τη βία στα γήπεδα του Ηνωμένου Βασιλείου, περιλαμβάνει 77 άρθρα τα οποία καθορίζουν με σαφήνεια τα καθήκοντα και διαχωρίζουν τις ευθύνες και τις αρμοδιότητες όλων όσων εμπλέκονται στη διαχείριση ασφάλειας.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, διαχωρίζονται οι ευθύνες του ιδιοκτήτη ή διαχειριστή του αθλητικού χώρου, του υπεύθυνου ασφάλειας του αγώνα, των επιτηρητών, του υπεύθυνου ασφάλειας σωματείου και της αστυνομίας, ενώ παράλληλα προνοεί και μια σειρά μέτρων πρόληψης με την εγκατάσταση εξοπλισμού, όπως κλειστό κύκλωμα παρακολούθησης, σύστημα οπτικοακουστικής ειδοποίησης, σύστημα ηλεκτρονικού ελέγχου εισόδων, ηλεκτρονικό σύστημα έκδοσης εισιτηρίων κλπ. Προνοεί, επίσης, την ίδρυση θεσμικών επιτροπών, όπως την Αρχή Αδειοδότησης Σταδίων, η οποία έχει τον απόλυτο έλεγχο για την αδειοδότηση αθλητικών χώρων και την Επιτροπή Επιτηρητών, η οποία είναι υπεύθυνη για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος αφορά τους επιτηρητές όπως την επιλογή και την εκπαίδευσή τους. Με την τροποποίηση του νόμου το 2014, προστέθηκαν επιπλέον άρθρα με σκοπό την κατάργηση της ανωνυμίας και την ταυτοποίηση επικίνδυνων οπαδών μέσω της έκδοσης της κάρτας φιλάθλου και τη δημιουργία κεντρικής βάσης δεδομένων.

Οι λόγοι για τη σημερινή άσχημη εικόνα και κατάσταση που επικρατεί στον χώρο του ποδοσφαίρου στην Κύπρο είναι πολλοί. Η ατιμωρησία, η έλλειψη κατάλληλων γηπέδων, η απουσία παιδείας και εκπαίδευσης, η προκατάληψη, η διαιτησία, η λανθασμένη διοικητική δομή του ποδοσφαίρου, η έλλειψη ανταγωνισμού και άλλα πολλά. Λόγοι οι οποίοι διαχρονικά συζητούνται, αναλύονται, αλλά στο τέλος καταλήγουν στο ίδιο σημείο. Προσπαθούν με ημίμετρα και παρωχημένες ιδέες να καταπολεμήσουν τη βία, όπως για παράδειγμα με το κλείσιμο κερκίδων, την ταυτοποίηση φιλάθλων χωρίς την ύπαρξη βάσης δεδομένων, κλπ. Η αποτυχία των μέτρων αυτών αποδεικνύεται από το γεγονός ότι τα περιστατικά βίας όχι μόνο δεν έχουν μειωθεί, αλλά αντιθέτως αυξάνονται.

Οφείλουν οι αρμόδιοι φορείς να προχωρήσουν με την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας η οποία ομολογουμένως αποτελεί ένα πολύ δυνατό χαρτί στην πρόληψη και καταστολή της βίας. Η εφαρμογή της ποινής της απαγόρευσης εισόδου που εφαρμόζεται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, αποτελεί το

βασικό όπλο των Αρχών στην καταπολέμηση της βίας. Ένα μέτρο το οποίο είναι άμεσα συνδεδεμένο με την ταυτοποίηση οπαδών και την κατάργηση της ανωνυμίας, για το οποίο ενώ υπάρχει σχετική πρόνοια στη δική μας νομοθεσία, εντούτοις η εφαρμογή του μέτρου αυτού καθυστερεί αδικαιολόγητα.

Επιβάλλεται η άμεση δημιουργία ή αναβάθμιση αθλητικών χώρων ούτως ώστε να μπορούν να παρέχουν τις βασικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης και ασφάλειας, ενώ αποτελεί πλέον επιτακτική ανάγκη η εργοδότηση προσωπικού με ακαδημαϊκές γνώσεις διαχείρισης ασφάλειας ούτως ώστε να αναλάβουν την υλοποίηση των σχεδιασμών ασφάλειας.

Στην Ευρώπη χρησιμοποιούνται διάφορα μοντέλα αστυνόμευσης, όπως για παράδειγμα το Αγγλικό το οποίο βασίζεται στην μηδενική ανοχή, το Ολλανδικό το οποίο βασίζεται και εφαρμόζει με επιτυχία εκπαιδευτικά προγράμματα για νέους, καθώς επίσης και το Γερμανικό το οποίο δίνει έμφαση στην επικοινωνία μεταξύ αστυνομίας, σωματείων και οργανωμένων οπαδικών συνόλων.

Έφτασε ο καιρός να εφαρμόσουμε και να προωθήσουμε ένα κατάλληλο μοντέλο που να ταιριάζει στη δική μας κουλτούρα και ιδιοσυγκρασία. Οφείλουμε να ετοιμάσουμε ένα εθνικό σχεδιασμό ο οποίος σε βάθος χρόνου θα φέρει και τα ανάλογα αποτελέσματα. Κάποιοι θρήνησαν ανθρώπινες ζωές για να χρειαστεί να μάθουν και να βελτιωθούν από τα λάθη και τις παραλήψεις τους. Ο ορισμός της ασφάλειας στο ποδόσφαιρο έχει αλλάξει μέσα από τραγωδίες. Ας χρησιμοποιήσουμε τις δικές τους εμπειρίες και γνώσεις για να μην χρειαστεί να θρηνήσουμε και εμείς ανθρώπινες ζωές.

* Ο Γιώργος Γιαπανάς είναι οικονομικός διευθυντής και αναπληρωτής υπεύθυνος ασφάλειας στο Στάδιο ΓΣΠ, καθηγητής Διοίκησης και Διαχείρισης Ασφάλειας στο Global College.